

Vláda oslabuje klíčový protikorupční nástroj, varují Piráti. Novináři a protikorupční organizace přijdou o možnost kontrolovat skutečné majitele firem

23.6.2026 - | Česká pirátská strana

Piráti kritizují návrh vlády, který výrazně omezuje přístup k údajům z evidence skutečných majitelů firem. Novináři, neziskové organizace i akademici nově přijdou o možnost získat přístup k údajům za účelem odhalování korupce, střetu zájmů nebo nehospodárného nakládání s veřejnými prostředky. Evidence skutečných majitelů doposud pomáhala odkrývat neprůhledné vlastnické struktury firem a zajišťovat odpovědnost těch, kteří čerpají veřejné peníze.

„Evropský soudní dvůr řekl, že registr nemůže být zcela veřejný a že přístup k údajům musí být lépe chráněn, což respektujeme. Vláda toho ale zneužívá k tomu, aby z registru odstranila jeho protikorupční funkci. Místo rozumného nastavení přístupu škrtná práva novinářů, protikorupčních organizací i akademiků kontrolovat, kdo skutečně stojí za firmami obchodujícími se státem,“ říká místopředsedkyně Pirátů Kateřina Stojanová.

Vláda schválila verzi novely, která se v klíčové části odchyluje od původního návrhu Ministerstva spravedlnosti předloženého do meziresortního připomínkového řízení. Ministerstvo původně navrhovalo, aby byl za oprávněný zájem výslovně považován také zájem na předcházení korupce a střetu zájmů, hospodárném nakládání s majetkem státu a transparentním výkonu státní správy. Právě na tomto základě mohli o přístup žádat investigativní novináři, protikorupční organizace či výzkumníci.

Vláda však toto ustanovení z návrhu vypustila. Přístup do evidence skutečných majitelů se tak má nově posuzovat prakticky výhradně optikou boje proti praní peněz a financování terorismu. To může v praxi zásadně ztížit veřejnou kontrolu vlastnických struktur u firem čerpajících veřejné peníze, účastnících se veřejných zakázek nebo spojených s osobami ve veřejných funkcích včetně členů vlády.

„Evidence skutečných majitelů byla jedním z klíčových protikorupčních zákonů. Jejím cílem bylo zajistit průhledné vlastnické struktury firem, omezit střet zájmů a posílit kontrolu nad nakládáním s veřejnými penězi. Piráti proto vyzývají vládu, aby zachovala možnost přístupu k údajům také pro účely prevence korupce a ochrany veřejného zájmu. Místo posílení důvěry ve stát vláda oslabuje jeden z mála nástrojů, který pomáhá dohledat, kdo skutečně profituje z veřejných zakázek, dotací nebo obchodů se státem. Nahrává tak opět papalášským praktikám a nečestnému chování,“ uzavřela Stojanová.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/vlada-oslabuje-klicovy-protikorupcni-nastroj-varuji-pirati-novinari-a-protikorupcni-organizace-prijdou-o-moznost-kontrolovat-skutecne-majitele-firem>